

ACIŞ KONUŞMASI

Nüvit GEREK*

Sayın Katılımcılar, Değerli Konuklar, Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi Camiasının Değerli Mensupları;

Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanlığı'nca düzenlenen "Yargı: Kurallar, Kurumlar, Kararlar" kolokyumuna katılımınızla bizleri onurlandırdığınız için hepinize çok teşekkür ediyorum. Üç gün sürecek kolokyum programının hem ülkemizdeki Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi literatürüne hem de kolokyumun konusunu oluşturan yargı dünyamıza katkı sunması dileklerimi ifade etmek isterim.

Değerli Konuklar,

Güvenceli bir yaşamı borçlu olduğumuz hukuk kavramı, yüzyıllardır, farklı filozof ve düşünürlerin anlayışları, farklı devlet ve siyaset adamlarının şekillendirmeleri ve farklı toplumların yön vermeleri ile bugünkü evrensel düzeyine ulaşmıştır. Bu gözle bakıldığında hukuk, hem aynı toplum içerisinde yaşayan bireyler hem de farklı toplumlar için ortak bir değer olma anlamını taşımaktadır. Bu değerın oluşumuna her birimizin katkısının olması bir yana, hukuk, halihazırda tamamlanmış ve mutlak anlamına erişmiş bir değer de değildir. Hepimizin katkıları ile günbegün yenilenmekte, yeniden değerlendirilmekte ve mutlaka ki, daha iyiye doğru yol almaktadır.

Yargı ise toplumsal yaşam için önemli bir değer olan hukukun tecellisi olarak çıkmaktadır karşımıza. Tabiri caizse hukuk, yargı aracılığıyla ete kemiğe bürünmekte, gözle görünür hale gelmektedir. Böylece yargı, hukukun olmazsa olmaz bir unsuru olarak kabul edilmelidir. Öte yan-

dan yargı aynı zamanda, hukuki değeri var eden de bir süreçtir. Hukuk kuralı ya da daha teknik ifadesi ile hukuk normu, yasa koyucu tarafından bir kere yürürlüğe konmakla artık yasa koyucudan ve siyasetten bağımsızlaşmakta ve bu bağımsızlık da anlamını yargılama süreci içerisinde kazanmaktadır. Öyleyse yargı bağımsızlığı aslında hukuk normunun yasa koyucunun keyfiyetinden bağımsızlaşması anlamına gelir. Bu nedenle, yasa koyucu normu yaratırken ne denli özgür ise yargı da normu uygularken o denli bağımsız olmalıdır. Fakat açık ki bu bağımsızlık, bir keyfiyet içermez. Yine aynı kalıpla ifade edecek olursak, yargı normu uygularken yasa koyucudan ne denli bağımsız ise, usule de o denli bağımlıdır.

Yargının taşıdığı bu anlam ve yargılamanın yürütülmesi sırasında ortaya çıkan ikilemler hatta açmazlar, onun hukuk felsefecileri ve sosyologları tarafından, her yönüyle incelenmesini gerekli kılmaktadır.

Anadolu Üniversitesi olarak, böyle bir toplantıya ev sahipliği yapıyor olmaktan kıvanç duyuyoruz.

Sayın Katılımcılar, Değerli Konuklar,

"Yargı: Kurallar, Kurumlar, Kararlar" kolokyumunun başarı ile sürdürülmesi temennilerim ile hepinize saygı ve sevgilerimi sunarım.

30/Nisan/2009

* Prof.Dr. Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı

AÇIŞ KONUŞMASI*

Hayrettin ÖKÇESİZ**

Sayın Rektör, Sayın Dekan, Saygıdeğer Hocalarım, Değerli Meslektaşlarım,

Sayın Rektör Prof. Dr. Fevzi Sürmeli'ye, Anadolu Üniversitesi'nin, HFSA Çevresi için çok değerli bu misafirperverliğinden ve kendilerinin buradaki ilgisiyle bizi onurlandırmasından dolayı gönülden teşekkür ederim.

Hukuk Felsefesinin ve Sosyolojisinin gelecek perspektifi için çok anlamlı bulduğum bu yetkin programın gerçekleşmesine olanak sağladıkları için Hukuk Fakültesi Dekanı Sayın Prof. Dr. Nüvit Gerek'e bir şükran borcumuz daima olacaktır.

Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi Anabilim Dalı Başkanı Sayın Yrd. Doç. Dr. Ahmet Haluk Atalay'ı ve öğretim elemanları Sayın Yrd. Doç. Dr. Ertuğrul Uzun'u ve Sayın Arş. Gör. Kasım Akbaş'ı bu üstün gayretlerinden ve başarılarından dolayı gönülden kutluyorum.

HFSA Çevresinin etkinliklerini onurlandırarak bizi cesaretlendiren, teşvik eden, güven aşılayan çok değerli duayen hocalarımızın zihnimizde ve kalbimizde çok müstesna bir yerlerinin bulunduğunu derin minnet ve şükran duygularıyla dile getirmek istiyorum. Onlar hep bizimle olmasaydı; bize, olmak gerektiğimiz gibi davranmasalardı, biz şimdi bir kez daha, burada bu güzel buluşmada olamazdık.

Dileğim şudur: Dergisiyle, sempozyumuyla, kolokyumuyla HFSA Çevresi kazandığı bu ivmeyi yitirmemeli; önünde çok daha güzel, daha ilginç ve verimli et-

kinlik ve yaratı alanlarının ve konularının bulunduğunu hatırdan çıkarmamalı; bunlara yönelmeyi bir tutkuyla istemelidir. Genç meslektaşlarımızın heyecanının kaynağı bu hedefler olmalıdır. Bizim heyecanımızın kaynağı da onların bu heyecanı olacaktır.

İlkinin geçen yıl Konya Selçuk Üniversitesi'nde, değerli meslektaşım Sayın Doç. Dr. Ali Şafak Balı'nın inisiyatifi, gayreti ve başarısı ile gerçekleştirdiğimiz bu kolokyum zincirinin gelecek halkalarını ülkemizin diğer üniversite şehirlerinde her yıl yinelemenin, yelkenlerimizi ne denli taze ve güçlü rüzgarlarla dolduracağımı, hep yeniden şevk ve heyecan vereceğini, bizim verebileceklerimizin niteliğini ve niceliğini ne denli arttıracığını kolaylıkla ve sevinçle görebiliyorum.

Bu açış konuşması, özellikle benim de bir teşekkür konuşmamdır tüm hocalarıma, kardeşlerime... Geriye dönüp baktığımda, ülkemde mesleğe başladığım 1984 yılından bu yana, görüyorum ki; acısıyla tatlısıyla, bugüne, buraya, bu buluşmaya gelebilmek için uzakta, yakında demeksizin birlikte duyup, düşünmüşüz, birlikte çalışmışız. Böyle bir dayanışma duygusuyla, bu güzel duygular için ben de kendi adıma tarifsiz bir teşekkür borcumu içtenlikle ifade etmek istiyorum.

Programı incelediğimde ve her bir bilirdi konusunun derinliğini görmeye çalıştığımda, biraz önce sözünü ettiğim yetkinliğin kanıtlarını da gördüm. Eskişehir'de sürükleyici bir çalışmanın içerisinde buluyoruz kendimizi.

* Yargı: Kurullar, Kurumlar, Kararlar Kolokyumu, Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi Arkivi Toplantısı / 30 Nisan- 2 Mayıs 2009 / Anadolu Üniversitesi Yunus Emre Kampüsü / Kongre Merkezi Kırmızı Salon / Eskişehir

** Akdeniz Üni. Hukuk Fak. Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi Prof. Dr.

Yargı bağlamında bu iki gün içerisinde bu bildirimlerle önümüzde açılacak geniş ufukta ben de şimdiden, yaşanılabilir bir dünyanın, özgür yargıcın, özerk bireyin ve egemen bir halkın gerçekliği ölçüsünde olanaklı bulunduğunu görüyorum. Bunların serap olmadığını, bunlara cesaretimizin bulunması gerektiğini düşünüyorum. Bu öznelerin bu yetenekleriyle yetkin etkileşimlerinin olanaklı kılınmasının sonuçlarının yaratacağı siyasal-toplumsal yaşamı doğrusu merak ediyorum. Bu yaşamın şimdilik epeyce uzağında bulunduğumuzu biliyorum.

Ne yargıç özgür, ne birey özerk, ne de halk egemen. Ne devlet hukuk devleti, ne siyasal işleyiş demokratik... Küresel görünümün karartılan bu yanını en azından ülkemiz için aydınlatmak gerekiyor. Yargının kurallarının, kurumlarının, kararlarının; öznelerinin bu sıfatlarının sahilliği açısından da sorgulanması, yanıtlarının buradaki bildirimlerde verilebilmesi umdundayım.

Başarılı bir kolokyum dileğiyle, ilginiz ve katılımınız için HFSA Çevresi adına tekrar teşekkür ediyorum.